

Oprør fra udkanten -status efter det første år

Nu er det et år siden vi satte Oprør fra Udkanten i søen med en konference i Ærøskøbing, som samlede halvandet hundrede aktive mennesker fra hele landet.

Vort erklærede mål var at gå til kamp mod den skandaløse skævvridning, Danmark har oplevet de sidste mange år, og få hele problematikken om Udkantsdanmark sat på den politiske dagsorden op til valget i 2015. Der var i bedste forstand tale om et græsrodsinitiativ. Vi ønskede at starte en folkelig bevægelse. Hverken Viggo Mortensen eller jeg forestillede os, at det var en opgave vi kunne løfte alene. Vi brugte fra starten udtrykket, at vi håbede at blive en stemme i et kor af stemmer.

Uden at prale må man sige, at det dobbelte mål lykkedes. Vi har gennem udgivelsen af vores debatbog "Oprør fra udkanten. Mulighedernes land 2.0" (Forlaget Hovedland 2015), gennem hjemmesiden www.oprørfraudkanten.dk, gennem Facebook og YouTube, stribevis af artikler, medieoptræden og masser af debatmøder rundt i landet bidraget til, at Udkantsdanmark i langt højere grad kom på den offentlige dagsorden, og endte med at blive en del af sommerens valgkamp.

Og vi er ikke alene. De gamle etablerede stemmer i koret som Landdistrikternes Fællesråd og Landsforeningen Landsbyer i Danmark har fået ny energi. Desuden er initiativer som

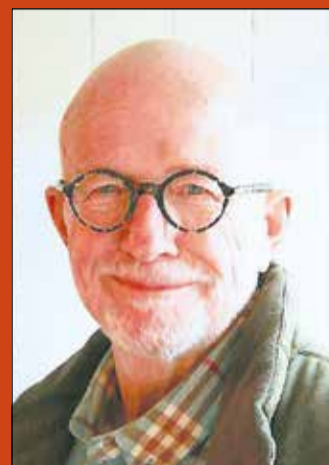
Staten i hele Danmark og Danmark på Vippen dukket op. Sidstnævnte præsenterede ved en høring på Christiansborg den 8. september en længe ventet Hvidbog med andre udviklingsmodeller for Danmark end de herskende.

Er der så kommet noget ud af det?

Her må svaret falde i to dele.

På det praktiske, konkrete plan holder Udkantsdanmark vejret, mens vi venter på, hvad Venstreregeringen vil spille ud med. Yderområdernes problemer er nu placeret hos Erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen, og vi ved, at hans embedsmænd arbejder med i hvert fald to af de emner, der var oppe i valgkampen, nemlig en liberalisering af Planloven og en undersøgelse af, hvilke statslige styrelser man med fornuft kan flytte fra hovedstadsområdet til provinsen.

Dertil kommer, at Social- og indenrigsminister Karen Ellemann arbejder med et tredje emne, som også var meget fremme i valgkampen, nemlig spørgsmålet om betalingsringen rundt om vore færgafhængige øer. Tallene svirrer gennem luften, så man næsten kan få en fornemmelse af, at man overværer et særligt spil Ø-bingo. Spændet går fra, at der ingen penge kommer og frem til de 281 millioner om året, som det vil koste at gennemføre "landevsprincipet", hvorefter en kilometer trans-

Af Finn Slumstrup medinitiativtager til - Oprør fra udkanten.

port over vand vil koste det samme som en kilometer over land.

Vi afventer med andre ord, hvad regeringen vil spille ud med, når ministrenes overvejelser er afsluttet, og herunder naturligvis også, hvordan forslaget til finanslov 2016 kommer til at se ud.

Kampen skal fortsætte

Under alle omstændigheder skal man nok se i øjnene, at kampen for et Danmark i helt anderledes balance, end det vi kender i dag, skal fortsætte. Og der er intet der tyder på, at vi får nedsat en hurtigtarbejdende kommission, som kan kulegrave hele problematikken. En sådan kommission har Oprør fra udkanten argumenteret for fra dag et, så vi omsider kan få en sammenhængende politik for hele om-

rådet, og ikke skal blive ved at med stille os til tåls med lappeløsninger oven på en ikke eksisterende politik.

Den anden del af svaret har at gøre med det lidt mere u håndgribelige, at der i oprøret ikke blot ligger en politisk protest, men også et ønske om at påvise, at de danske yderområder er Mulighedernes Land, eller Frihedens Sted, som vi også siger, hvor det kan opleves, at der er mange måder at leve det gode liv på. Og at storbylivet ikke er den eneste farbare vej.

Her har det drejet sig om at knække den entydigt negative medieomtale, der tidligere blev Udkanten til del. Der er fortsat masser af eksempler på negativ omtale, men i det forløbne år har der også været en stigende mængde positive modbilleder. Og i de senere måneder er der ligefrem tale om, at man oplever stadig flere eksempler på at unge mennesker med børn vender stresslivet ryggen og satser på at skabe en ny tilværelse i Udkantsdanmark.

Det er indtil videre kun en stilfærdig modbevægelse mod hovedstrømmen, som fortsat går mod København og Aarhus. Men den offentlige debat om udkanten er blevet mere nuanceret, samtidig med at stadig flere aktive mennesker i yderområderne forstår, at klynkeri og klage ikke nytter noget som helst. Kun det lokalsamfund, som er parat til at kæmpe for sin fremtid, har en chance for at få en fremtid.

Hvad skal der ske i den kommende sæson?

Det korte svar er, at Oprøret vil fortsætte med at gå på to ben. Dels fortsætte den politiske argumentation, dels fortsætte påvisningen af, at yderområderne er Mulighedernes Land.

Hvor slaget skal stå politisk vil selvsagt afhænge af, i hvor høj grad der bliver tale om et udspil, der virkelig kan mærkes, når regeringen spiller ud og en mindretalsregerings nødvendige forhandlinger med de øvrige partier er gennemført.

Men allerede nu kan det siges, at arbejdet med at påvirke den offentlige mening og bringe udkantens muligheder frem

i et mere positivt og realistisk lys, vil blive intensiveret. Tiden er inde til, at visse dele af Danmark ikke længere tales ned. Det gælder lige fra vurderingen af kreditmulighederne for såvel erhvervsliv til private, og til mediehistorier som "På røven i Nakskov" og andre meget omtalte initiativer.

Men igen: medierne har ikke til opgave at lave reklame for Udkantsdanmark. Mediernes opgave er at give den bedst mulige dækning af, hvordan virkeligheden ser ud. Derfor er det af afgørende vigtighed, at udkantens folk selv bliver langt bedre til at fremlægge de levende og gode historier, som der

er masser af, på en sådan måde, at medierne slet ikke kan undgå at få øje på dem.

Der bliver altså nok at tage fat på også i den kommende sæson. Der står masser af møder og aftaler i kalenderen for både Viggo Mortensen og mig. Allerede nu kan det siges, at en af aftalerne har vi selv lavet.

Vi vil fejre toåret for starten på Oprør fra udkanten ved en ny stor konference i Ærøskøbing den 24. september 2016.

Hvordan er Oprør fra udkanten organiseret?

Nu hvor sommerferien er forbi, og Oprør fra Udkanten for alvor har taget fat på arbejdet igen, bliver vi også her ved indgangen til vor anden sæson spurgt om organisationsformen.

Der er ganske vist ikke længere nogen der spørger, om det er vort mål at blive et politisk parti. Det er som om forståelsen er trængt igennem om, at vi mener skævvridningen af Danmark er et så påtrængende problem, at ALLE politiske partier må forholde sig til det. Det er ikke et emne, som et enkelt parti skal eller kan basere sin eksistensberettigelse på. Udkantsdanmarks problemer skal ikke være en specialitet, men er et påtrængende samfundsproblem, der forgrener sig til mange hjørner af virkeligheden, og angår alle med

interesse i Danmarks udvikling. Til gengæld møder vi ofte spørgsmål om og undren over, at vi ikke er formelt organiseret som en forening. Dertil er svaret, at vi ikke kan se nogen fordele ved at opbygge det formelle apparat, der kræves til en foreningsdannelse med vedtægter, bestyrelsesvalg, generalforsamling, medlemsregistrering, kontingentbetaling og så videre. Men vi kan se en masse administrativt besvær.

Dybest set har det hele tiden været vort mål at bidrage til en skabe en folkelig bevægelse, en folkelig mobilisering. Det forsøger vi som sagt at gøre gennem mangfoldige nedslag i den offentlige debat fra foredragsaftener til hele viften af medier, og ved at udgive bogen "Oprør fra Udkanten. Mulighedernes Land 2.0".

Og så gør vi det ved i stigende grad at være til

stede på de digitale platforme. Foruden vores vigtige hjemmeside er Oprøret på Facebook, og vi er her fra sæsonstarten også begyndt at bruge YouTube.

Det er Anne Mette Holstein, der styrer denne støt voksende aktivitet. Hun er også den, der binder netværket sammen ved at sende nyheds-mails ud til de omkring 760 personer, der nu er med. Antallet vokser stille og roligt. Ved at aktive mennesker efter at have mødt Oprøret på de digitale platforme melder tilbage, at de gerne vil være med. Og ved at andre aktive, som møder os når vi er rundt i landet og holde foredrag og debatterer, får lyst til at blive en del af dette særlige fællesskab.

Vi tror at denne ganske ubureaukratiske måde at gribe tingene an på, er den mest vel-

egnede til at fremme interessen for at en anden samfundsudvikling end den herskende er mulig. Oprør fra Udkanten har aldrig været et mål i sig. Målet har som nævnt været at blive en stemme i et kor af stemmer. De andre stemmer organiserer sig på hver deres måde. Det gælder for Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Danmark på Vippen, Staten i hele Danmark, og hvad vore venner i koret nu ellers hedder.

Hvis du er interesseret, men endnu ikke er med i netværket, er det uhyre enkelt at blive en del af et fællesskab med mange aktive mennesker: blot send din mailadresse til Anne Mette Holstein på sneglen@am-holstein.dk, så hører du snart fra os.